

Syreskader på tenner blant svenske barn og ungdommer

Agneta Hasselkvist disputerte den 15. desember 2017 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: «A longitudinal study of dental erosion and associated lifestyle factors in a group of Swedish children and adolescents».

Syreskader på tennene, dental erosjon, er et vanlig problem hos barn og ungdom. Årsakene er oftest hyppig inntak av sur mat og drikke. Det mangler kunnskap om hvor vanlig syreskader er hos barn og ungdom, selv om det er kjent at konsumet av sure drikker er høyt.

Hasselkvist har undersøkt forekomsten av syreskader blant 609 svenske barn og ungdommer i alderen 5–6, 13–14 og 18–19 år. Et tidligere brukt system for gradering av dental erosjon i fortenner ble komplettert med en modifisering av tidligere system for gradering av syreskader på jekslenes tyggeflater («cuppings»). Et forenklet graderingssystem for registrering av syreskader ble konstruert ut fra den gradering som ble gjort i studien (Simplified Erosion Partial Recording System, SEPRS). Syreskader var vanlige blant barn og eldre tenåringer, først og

FOTO: JØRGEN BARTH

Personalia

Agneta Hasselkvist tok tannlegeeksamen i 1976 ved Umeå Universitet i Sverige, og har siden arbeidet i Folketandvården, Region Örebro. I 2007 fullførte hun sin Master of Science (MSc) ved Karolinska Institutet, Stockholm. I perioden 2012 til 2017 var hun ph.d.-stipendiat ved Institutt for klinisk odontologi, Universitetet i Bergen. Avhandlingen er utført under veiledning av professor Ann-Katrin Johansson og professor Anders Johansson.

fremst blant gutter i aldersgruppen 18–19 år, og skadene hadde også forbindelse med inntaket av sure drikker. Det forenklete graderingssystemet viste seg å ha høy treffsikkerhet.

Hasselkvist har også undersøkt forbindelsen mellom inntak av sure drikker, munnhelse og noen livsstilsfaktorer i de to eldste aldersgruppene. Den gruppen som hadde høyest inntak av sure drikker kunne vise til høyere inntak av mindre sunn kost, mindre fysisk aktivitet, mer tid foran TV/PC, dårligere munnhygiene og dårligere tannhelse.

Den longitudinelle delen av studien undersøkte utviklingen av syreskader

gjennom en 4-årsperiode, fra 13–14 års alder til 17–19 år. På 35% av alle undersøkte tannoverflater forverret graden av syreskader seg i perioden. Av disse hadde et mindre antall flater oppnådd alvorlig erosjon, og en gruppe 13–14-åringene hadde allerede ved basislinjen utviklet alvorlig erosjon på visse tenner. Utviklingen av syreskader viste seg i forbindelse med et mindre sunt kosthold, oftere inntak av medisin, tannverk og dårligere munnhygiene. Studien konkluderer med at syreskader er vanlig blant barn og ungdom og at det er behov for forebyggende tiltak fra en tidlig alder.